

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Mødedokument

ENDELIG
A6-0024/2005

7.2.2005

BETÆNKNING

om Kommissionens XXXIII Beretning om Konkurrencepolitikken - 2003
(2004/2139(INI))

Økonomi- og Valutaudvalget

Ordfører: Jonathan Evans

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	7
PROCEDURE.....	10

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om Kommissionens XXXIII Beretning om Konkurrencepolitikken - 2003 (2004/2139(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens XXXIII Beretning om Konkurrencepolitikken - 2003 (SEK(2004)0658),
 - der henviser til forretningsordenens artikel 112, stk. 2, og artikel 45,
 - der henviser til betænkning fra Økonomi- og Valutaudvalget (A6-0024/2005),
- A. der henviser til, at de europæiske virksomheders konkurrenceevne er et af de vigtigste mål i Lissabon-strategien,
- B. der understreger behovet for en fortsat og omfattende kontrol med konkurrenceforvridninger,
- C. der er opmærksom på erhvervslivets behov for størst mulig retssikkerhed med hensyn til fusionskontrolpolitikken,
- D. der især henviser til det betydelige antal sager, som Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence har behandlet, hvor Kommissionens beslutninger enten fuldt ud er blevet accepteret af parterne eller har fået medhold ved domstolene,
1. glæder sig over Kommissionens XXXIII Beretning om Konkurrencepolitikken, der sætter fokus på de vigtigste strukturelle reformer af konkurrencepolitikken og den håndhævelse, der blev gennemført under kommissær Montis ledelse;
 2. roser kommissæren for at have opretholdt en konstant og betydelig kontrol med konkurrenceforvridninger, samtidig med at der blev gennemført en omfattende omorganisering af bestemmelserne vedrørende antitrust, fusionskontrol og statsstøtte samt en omlægning af den interne organisering af Direktoratet for Konkurrence;
 3. glæder sig over vedtagelsen af en række bestemmelser i moderniseringspakken, som består af initiativer vedrørende samarbejdet mellem de forskellige myndigheder, der sørger for håndhævelsen af EU's konkurrenceregler, dvs. Kommissionen, de nationale konkurrencemyndigheder og de nationale domstole; henviser til, at det i denne forbindelse er værd at nævne udnævnelsen af en chefkonkurrenceøkonom, styrkelsen af høringskonsulentens rolle og styrkelsen af kartelenheden, som vil reducere behandlingstiden for kartelsager;
 4. beklager, at der er behov for en fornyelse af Rådets midlertidige defensive ordning (Temporary Defensive Mechanism), for at retfærdiggøre den støtte på op til 100 mio. EUR, der er ydet til skibsværfter i Tyskland, Nederlandene, Finland og Danmark, som en reaktion på illoyal konkurrence fra skibsværfter i Sydkorea; og håber, at der hurtigt findes en løsning på tvisten i Verdenshandelsorganisationen, før den nuværende ordning løber ud

i marts 2005;

5. anmoder om, at det begrænsede antal sager, hvor Kommissionens beslutninger er blevet prøvet ved Domstolen og afvist, ikke anses for at underminere tiltroen til analyse- og håndhævelsessystemet som helhed;
6. glæder sig over indsættelsen af et specifikt afsnit i Beretningen om Konkurrencepolitikken, som understreger Kommissionens fremgangsmåde med hensyn til betingelserne for medlemsstaternes ydelse af finansielle støtte til de virksomheder, der tilbyder tjenesteydelser af almen interesse, og opfordrer Kommissionen til i overensstemmelse med dens rapport fra Det Europæiske Råd i Laeken den 14. og 15. december 2001, grønbogen om forsyningpligtigheder (KOM(2003)0270), som den vedtog i maj 2003, og Altmark-dommen¹, at fremsætte forslag med henblik på at øge retssikkerheden, fastlægge god forvaltningsskik og bistå nationale og regionale myndigheder med at overholde traktatens artikel 87 og 88;
7. opfordrer Kommissionen til at fortsætte med at gennemgå retssystemets arbejde i forbindelse med sager om konkurrence for at kunne bedømme fremskridtene i nedsættelsen af sagernes behandlingstid og for at øge erfaringen og kompetencerne hos de dommere, der behandler konkurrencesager;
8. går fortsat ind for, at Europa-Parlamentet tildeles en mere proaktiv rolle i udformningen af konkurrencepolitikken, ved at det gives flere fælles beslutningstagningsbeføjelser; og beklager, at Kommissionen og Rådet ikke kunne støtte dette i udkastet til traktaten om en forfatning for Europa;
9. glæder sig over revisionen af bestemmelserne om statsstøtte, som har betydet, at Kommissionen lægger større vægt på de sager og spørgsmål, der har betydning for den videre udvikling af det indre marked, idet anmeldelse og indgivelse af klager er gjort enklere og mere effektiv og bagatelreglen og forsknings- og udviklingsprincipperne er blevet yderligere præciseret;
10. glæder sig over, at Kommissionen mener, at statsstøtte til forskning og udvikling vil tilskynde de små og mellemstore virksomheder til at bruge flere ressourcer på forskning og udvikling; glæder sig over det deraf følgende forslag til en ændring af forordningen for at inkludere støtte til forskning og udvikling og gør Kommissionen opmærksom på de 25 medlemsstaters forskellige kapacitet med hensyn til at iværksætte sådanne programmer;
11. opfordrer Kommissionen til yderligere at undersøge, hvilke virkninger ordningerne for handel med emissionsrettigheder, kvoter, tilladelser, certifikater og bevillinger i henhold til Kyoto-protokollen har på det private erhvervsliv;
12. glæder sig over de miljøvenlige kriterier, som Kommissionen anvender ved godkendelsen af en række støtteordninger inden for miljøbeskyttelse, og opfordrer Kommissionen til yderligere at udvikle gennemsigtighedsbetingelserne for disse ordninger, så de kan fungere som et godt eksempel for andre regioner og medlemsstater;

¹ Sag C-280/00 Altmark Trans und Regierungspräsidium Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark, Sml. s. I-7747.

13. roser Kommissionen for at have reageret positivt på Parlamentets tidligere beslutninger og for at have oprettet et håndhævelseskontor for statsstøtte, der skal håndhæve Kommissionens statsstøttebeslutninger særligt med henblik på at sikre, at ulovlig støtte tilbagebetales;
14. glæder sig over videreudviklingen af resultattavlen for statsstøtte i internetformat, da den er et vigtigt instrument for at opnå gennemsigtighed og informere forbrugerne om Kommissionens aktiviteter;
15. glæder sig over de fremskridt, der er sket mod gennemførelsen af kommissær Montis program for modernisering af Kommissionens antitrustbestemmelser med øget opmærksomhed på undersøgelse og straf i forbindelse med "hard core" karteller; men udtrykker bekymring over, at beretningen om konkurrencepolitikken fra 2003 tilsyneladende endnu ikke viser nogen væsentlig reduktion i ophobningen af sager hos Kommissionen;
16. udtrykker bekymring over, at det endnu ikke er lykkedes at opnå en fuldstændig liberalisering af el- og gasmarkederne;
17. glæder sig over Kommissionens initiativer i forbindelse med de relevante markeder såsom telekommunikationsmarkedet og oprettelsen af projektgrupper, hvis deltagere fra Generaldirektoraterne for Konkurrence og Informationssamfundet skal varetage høringsprocessen;
18. glæder sig over Kommissionens udnævnelse af en kontaktperson på forbrugerområdet, som skal forbedre Kommissionens dialog med forbrugerne og gøre denne dialog lettere;
19. mener, at en effektiv anvendelse af konkurrencepolitikken er væsentlig for at opnå en effektiv markedsstruktur, der fungerer i forbrugernes interesse og har en positiv og betydelig indflydelse på deres daglige tilværelse; vil gerne understrege, at det undertiden på grund af en tættere integration på det indre marked er mere naturligt at analysere konkurrenceforholdene på det indre marked som helhed i stedet for på de forskellige nationale markeder (som det har været tilfældet i adskillige afgørelser om fusioner for nylig) og opfordrer Kommissionen til at udarbejde tydeligere retningslinjer med hensyn til fortolkningen af "markedet" i sådanne sager;
20. glæder sig over Kommissionens fortsatte engagement i de europæiske konkurrencedage, som giver en vigtig mulighed for at forklare, hvordan konkurrencepolitikken påvirker forbrugerne positivt i alle EU-landene, men opfordrer de nationale myndigheder, der er vært for disse konferencer, til at inddrage forbrugerorganisationer og nationale medier i planlægningen af programmet for de europæiske konkurrencedage;
21. glæder sig over Kommissionens nye regler for distribution af motorkøretøjer, ønsker større fremskridt med hensyn til udligning af de store forskelle i bilpriserne i de forskellige medlemsstater og beklager, at det fremgår, at disse skævheder stadig er betydelige;
22. opfordrer til, at yderligere fremskridt ønskes på markedet for reparation af biler, især med hensyn til adgangen til tekniske oplysninger og lettere adgang til reservedele til biler;

23. glæder sig over dele af Kommissionens reform af reglerne om fusionskontrol, men beklager, at Parlamentets bekymringer med hensyn til visse dele af det pågældende forslag vedrørende retssikkerheden og en retfærdig procedure ikke blev støttet af Kommissionen;
24. glæder sig over omorganiseringen af Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence med hensyn til fusionskontrollen, og især inddelingen efter sektorer, styrkelsen af de økonomiske vurderinger og den klarere definition af forbrugernes rolle;
25. glæder sig over Kommissionens indsats for at bistå de ti nye medlemsstater med hurtigt at tilpasse sig konkurrencereglerne, kartellovgivningen og især statsstøttebestemmelserne og opfordrer Kommissionen til at videreføre processen med teknisk assistance og samarbejde;
26. glæder sig over Kommissionens tilsagn om at føre en politik med mere bilateralt samarbejde med Fællesskabets største handelspartnere og om at udvide det multilaterale samarbejde inden for konkurrencespørgsmål; mener navnlig at Kommissionen må roses for at have indgået samarbejdsaftaler om konkurrence med USA, Canada og Japan;
27. opfordrer Kommissionen til at fortsætte samarbejdet med OECD-landene, de asiatiske lande (med særlig fokus på Kina) og de latinamerikanske lande;
28. opfordrer Kommissionen til at fortsætte forhandlingerne med WTO om forholdet mellem handel og konkurrencepolitik i overensstemmelse med Doha-erklæringen fra november 2001;
29. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Siden Det Europæiske Fællesskab blev oprettet med Rom-traktaten, er en effektiv konkurrencepolitik altid blevet anset for et væsentligt til at opnå en effektiv markedsstruktur, der fungerer i forbrugernes interesse. Gennemførelsen af denne politik har allerede haft en positiv og betydelig indflydelse på de europæiske borgeres daglige tilværelse. I løbet af kommissær Montis ledelse, har Kommissionen ikke bare varetaget sit ansvar for en konstant og betydelig kontrol med konkurrenceforvridninger, den har også undergået et ambitiøst og gennemgribende program for omorganisering og fornyelse af regler og praktiske foranstaltninger med hensyn til antitrustpolitikken, fusionskontrollsystemerne og statsstøttekontrollen. En vellykket gennemførelse af disse reformer vil være af afgørende betydning for forøgelsen af de europæiske virksomheders konkurrenceevne, hvilket er et af de vigtigste af de mål, der blev fastsat i Lissabon.

Kommissionens beretning fra 2003 om arbejdet i Generaldirektorat for Konkurrence omhandler de fremskridt, der er opnået hidtil. Moderniseringen af bestemmelserne vedrørende Kommissionens antitrustpolitik er nu blevet gennemført og vil utvivlsomt medføre store ændringer i den praktiske gennemførelse af artikel 81 og 82 i EF-traktaten. Kommissionens begrænsede personaleressourcer målrettes nu til undersøgelse og straf af "hard core" karteller, hvilket er et skridt hen imod en yderligere reduktion af konkurrenceforvridninger. Afviklingen af anmeldelsessystemet kommer til udtryk i en nedgang i antallet af anmeldelser fra 101 i 2002 til 71 i 2003. Antallet af klager er også faldet fra 129 til 94, og det nye system med aktive undersøgelser fra Kommissionens side understreges af en stigning i det antal sager, som Kommissionen har indledt på eget initiativ, som var på 97, og dermed højeste tal siden 1998. Beretningen fra 2003 afslører dog ikke noget væsentligt fald i ophobningen af sager, der endnu ikke er blevet afsluttet af Kommissionen, til trods for denne forventede forbedring i fokuset i Kommissionens arbejde. Der har været en konstant nedgang i mængden af endnu ikke afsluttede sager fra 840 i 2001 til 805 i 2002 og 760 i 2003. Der er dog grund til at forvente, at denne nedgang vil være endnu tydeligere i næste års beretning.

Med hensyn til fusionskontrollen har Kommissionen gennemført en betydelig reform af de eksisterende bestemmelser efter en større konsultationsrunde. Reformen har fundet sted på grundlag af en nedgang i fusionsaktiviteterne. Anmeldelserne faldt i 2003 til 212, hvilket er det laveste tal i seks år. Europa-Parlamentet ville have foretrukket, at reformen af bestemmelserne angående henvisninger var blevet forenklet i tråd med det Kommissionen oprindeligt selv havde foreslået. Det er også nødvendigt at sikre størst mulige retssikkerhed, således at virksomhederne har kendskab til følgerne af deres forretningsmæssige beslutninger. Omorganiseringen af Generaldirektoratet for Konkurrence, særligt omstruktureringen efter sektorer, udnævnelsen af en chefkonkurrenceøkonom og etableringen af ekspertpaneler, der skal granske de konklusioner, undersøgelsesholdene er kommet frem til, er dog elementer, der vil være med til at øge effektiviteten i beslutningstagningsprocessen og styrke de økonomiske vurderinger i fusionssager. Dette vil ikke blot øge tilliden til systemet, men også reducere det antal af tilfælde, hvor Kommissionens beslutninger omstødes af domstolene.

Endvidere er det altafgørende, at det begrænsede antal sager, der undersøges af Domstolen og afvises, ikke anses for at underminere tilliden til analyse- og håndhævelsessystemet som helhed. Generaldirektoratet for Konkurrence har behandlet et betragteligt antal sager, hvor

Kommissionens beslutninger enten fuldt ud er blevet accepteret af parterne eller har fået medhold ved domstolene.

Kommissionen bør også fortsætte med at gennemgå retssystemets arbejde i forbindelse med sager om konkurrence for at kunne bedømme fremskridtene i nedsættelsen af sagernes behandlingstid og for at øge erfaringen og kompetencerne hos de dommere, der behandler konkurrencesager.

Det er også et væsentligt fremskridt, at forbrugernes rolle i processen er blevet defineret klarere. Udnævnelse af en kontaktperson på forbrugerområdet er også en glædelig forbedring af Kommissionens dialog med forbrugerne.

Samarbejdet mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen om den fortsatte udbredelse af kendskabet til de europæiske konkurrencedage i medlemsstaterne har vist sig at være en stor succes. Programmet ville dog kunne forbedres yderligere, hvis begivenhederne fokuserede mindre på de retslige og filosofiske drøftelser om reformen af konkurrencepolitikken og lagde større vægt på konkurrencepolitikens indflydelse på forbrugernes daglige tilværelse. Begivenheden ville få endnu større effekt, hvis der i højere grad fandt en dialog sted mellem Kommissionen og Parlamentet om, hvorledes man gennem valg af udformning, indhold og informationskanaler kunne sikre størst mulig offentlige omtale.

Det tredje område, hvor Kommissionen har gennemgået en større strukturel reform, vedrører statsstøttekontrol. Som inden for andre områder af Kommissionens aktiviteter, er reformen af reglerne foregået samtidig med, at Kommissionen har overholdt sin forpligtelse til effektivt at kontrollere, at statsstøtte ydes i overensstemmelse med traktaten. Beretningen fra 2003 gør opmærksom på den fortsatte reduktion af den samlede statsstøtte, der er ydet i de 15 medlemsstater, fra 60 mia. EUR i 1998 til 49 mia. EUR i 2002. Denne reduktion skyldes dog ikke mindst, at særlige ordninger for de tyske delstater (Länder) er ophørt, og i 2002 er beløbene stadig for høje. Forslagene til reformen kommer derfor på et passende tidspunkt. Revisionen af bestemmelserne, således at Kommissionen lægger større vægt på sager og emner, der har betydning for en videreudvikling af det indre marked, har gjort anmeldelse og indgivelse af klager enklere og mere effektiv og yderligere præciseret bagatelreglen og forsknings- og udviklingsprincipperne. Dette vil give større gennemsigtighed og retssikkerhed og reducere de unødige proceduremæssige besværligheder, så der så vidt muligt kan træffes hurtige beslutninger.

Videreudviklingen af resultatavlen for statsstøtte i internetformat har vist sig at være et praktisk eksempel på gennemsigtighed, idet den fremhæver de sektorer og medlemsstater, hvor der er ydet statsstøtte. Oplysningerne om, hvilke typer af støtte og hvilke beløb, der er blevet ydet i støtte, er nu let sammenlignelige og viser tydeligt, hvilken effekt de forskellige former for støtte har på konkurrencen. Europa-Parlamentet har tidligere udtrykt bekymring over de få fremskridt, der er sket i medlemsstaterne med hensyn til at sikre tilbagebetaling af støtte, der er blevet erklæret ulovlig, primært på grund af træghed fra de medlemsstaters side, der oprindeligt ydede statsstøtten. Derfor er det meget positivt, at der er blevet etableret et håndhævelseskontor for statsstøtte, som skal håndhæve Kommissionens statsstøttebeslutninger særligt med henblik på at sikre tilbagebetaling af ulovlig statsstøtte.

Ordføreren beklager også dybt, at der er behov for en fornyelse af Rådets midlertidige

defensive ordning (Temporary Defensive Mechanism), for at retfærdiggøre den støtte på op til 100 mio. EUR, der er ydet til skibsværfter i Tyskland, Nederlandene, Finland og Danmark. Denne beslutning er en reaktion på illoyal konkurrence fra skibsværfter i Sydkorea, og den kan muligvis forvride konkurrencen mellem de statsstøttede skibsværfter i Europa og de skibsværfter, der ikke modtager statsstøtte, og kan således tilføje en uretfærdighed til en anden. Vi ser frem til en snarlig løsning på tvisten i Verdenshandelsorganisationen, før den nuværende ordning udløber i marts 2005.

Det er vigtigt, at skelne mellem ulovlig statsstøtte og regional eller statslig støtte til tjenesteydelser af almen interesse, som er acceptable aktiviteter. Beretningen fra 2003 bygger på samme struktur som de tidligere beretninger, og den indeholder et kapitel om tjenesteydelser af almen interesse, hvilket er med til at tydeliggøre Kommissionens politik. Efter Altmark-dommen, er det blevet endnu vigtigere, at Kommissionen fremsætter forslag, der klart og tydeligt fastslår regler og status for tjenesteydelser af almen interesse. Dette vil øge retssikkerheden, fastlægge god forvaltningsskik og hjælpe nationale og regionale myndigheder med at overholde artikel 87 og 88 i traktaten.

Beretningen fra 2003 gør opmærksom på det forberedende arbejde, der udføres af Kommissionen med henblik på at gennemføre en gruppefritagelsesforordning om distribution af motorkøretøjer. Det er et vigtigt område, hvor forbrugernes interesse længe har krævet en indsats fra Kommissionen. De nye bestemmelser er også et væsentligt skridt i retning mod at sikre, at det indre marked er velfungerende. Til trods for forsikringer fra bilproducenterne om, at skævhederne i bilpriserne var ved at blive udlignet, understreger beretningen, at der ikke har været nogen tegn på, at disse skævheder er mindsket i løbet af 2002, hvilket bekræfter behovet for et beslutsomt indgreb fra Kommissionens side på dette område.

Kommissionen har kunnet konstatere, at der er sket fremskridt med hensyn til forbrugernes interesse i en åbning af bilreparationsmarkedet, hvilket er noget, der bør bygges videre på, især med hensyn til adgangen til tekniske oplysninger og lettere adgang til reservedele til biler.

Beretningen fra 2003 henviser også til Kommissionens internationale aktiviteter. Kommissær Monti er gået i spidsen for forbedringen af oplysninger og samarbejde på den internationale scene, ligesom han har bidraget til at øge opmærksomheden på de nationale konkurrencemyndigheder i de nye medlemsstater og udviklingen af disse. Oprettelsen af Det Internationale Konkurrencenet (ICN) og det tættere samarbejde med myndighederne i USA er tydelige beviser på Montis succes på dette område.

Europa-Parlamentets Økonomi- og Valutaudvalg har ofte givet udtryk for, at det i høj grad sætter pris på det samarbejde, som kommissær Monti og hans generaldirektorat har skabt med Parlamentet. Kommissæren efterlader sig en fremragende arv i form af en vigtig strukturreform, en detaljeret praksis og en forbedret international profil for EU's konkurrencepolitik. Udvalget beklager, at kommissæren ikke var i stand til at støtte dets længe udtalte ønske om at dele beføjelserne med Kommissionen gennem fælles beslutningstagning, men anerkender, at kommissæren ofte har givet Parlamentets holdninger samme vægt, som de ville have haft, hvis disse beføjelser eksisterede. Forhåbentlig vil kommissær Montis efterfølger og Generaldirektoratet for Konkurrence fortsætte med at bygge videre på denne arv.

PROCEDURE

Titel	Kommissionens XXXIII Beretning om Konkurrencepolitikken - 2003	
Procedurenummer	2004/2139(INI)	
Hjemmel i forretningsordenen	art. 112, stk. 2, og art. 45	
Korresponderende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet om tilladelse	ECON 28.10.2004	
Rådgivende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet		
Ingen udtalelse(r) Dato for afgørelse		
Udvidet samarbejde Dato for meddelelse på plenarmødet		
Beslutningsforslag, der indgår i betænkningen		
Ordfører(e) Dato for valg	Jonathan Evans 21.9.2004	
Oprindelig(e) ordfører(e)		
Behandling i udvalg	21.9.2004 30.11.2004	
Dato for vedtagelse	2.2.2005	
Resultat af den endelige afstemning	for: 40 imod: 2 hverken/eller: 3	
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Pier Luigi Bersani, Udo Bullmann, Ieke van den Burg, Elisa Ferreira, José Manuel García-Margallo y Marfil, Gunnar Hökmark, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Ian Hudghton, Christopher Huhne, Sophia in 't Veld, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Wolf Klinz, Guntars Krasts, Kurt Joachim Lauk, Enrico Letta, Astrid Lulling, Gay Mitchell, Cristobal Montoro Romero, Joseph Muscat, Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Karin Riis-Jørgensen, Dariusz Rosati, Eoin Ryan, Antolín Sánchez Presedo, Manuel António dos Santos, Peter Skinner, Margarita Starkeviciutė, Ivo Strejček, Sahra Wagenknecht, Lars Wohlin	
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Jules Maaten, Thomas Mann, Diamanto Manolakou, Maria Matsouka, Giovanni Pittella, Antonis Samaras, Andreas Schwab, Theresa Villiers, Corien Wortmann-Kool	
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 178, stk. 2	Ambroise Guellec, Godelieve Quisthoudt-Rowohl	
Dato for indgivelse - A[6]	7.2.2005	A6-0024/2005
Bemærkninger	...	